

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
3/4 . . . 10 "

Posamične številke stanejo 10 vin.
V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštah zvez“. Na naročila brez doposlance naročnine se ne oziramo.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v l. nadst. na desno.

Upravištvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v l. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Poslanci S. L. S.

v deželnih zborih.

Zborovali so oziroma še zborujejo deželni zbori: kranjski, štajerski, koroški in goriški. V kranjskem deželnem zboru imajo večino poslanci S. L. S., tako, da kar hočejo oni, se sprejme, kar očajo, se odkloni. V štajerskem deželnem zboru so Slovenci v znatni manjšini. Slovenski poslanci, razven enega, so sami pristaši S. L. S. V koroškem deželnem zboru sta dva slovenska poslanci S. L. S. V goriškem sedi devet junakov S. L. S.

Kaj delajo ti ljudje po deželnih zbora?

V koroškem so Slovenci najslabše zastopani. Samo dva zastopnika. Eden teh dveh, Ellersdorfer, je glasoval za Walcherjev predlog, naj se določi nemščina za edini poslovni jezik v deželnem kulturnem svetu. Tako daleč smo torej na koroškem s poslanci S. L. S.!

V štajerskem deželnem zboru obstruirajo slovenski poslanci. Proračun je namreč tak, da bje v obraz štajerskim Slovincem. Štajerski Nemci lovijo slovenske klerikalne poslance. Klerikalna zadružna Zveza je dobila 1000 K daru in 250.000 K posojila. Klerikalni poslanci so bili krotki in ponižni, ali prišel je glas, da k proračunu ne smejo molčati, ker je tak, da bi se ne moglo opravičiti pred osleparjenim slovenskim ljudstvom nikakega popustljivega postopanja. Začeli so torej z obstrukcijo. Ali se jim zdelo vredno obvestiti o tem naprednega poslanca dr. Kukovca. Pač! Črna znamenja, da tem možem ni šlo prav resno za obstrukcijo. Morda so se bali, da bi agilni dr. Kukovec spretnejše obstruiral kakor pa klerikalci! Strankarska strast je bila celo tu višja nego potreba, združiti vse proti nemški objestnosti ter skupno nastopiti kot en mož, da se vidi, da v s s slovensko ljudstvo na štajerskem po svojih zastopnikih bje boj z nemškimi vrati. Ali kleri-

kalec je klerikalec, strankar je in ostane celo v tako važnem trenutku, kakor je bil ob obstrukciji v štajerskem deželnem zboru! Če prinaša enostranost škodo, kaj mar to klerikalcu, kateremu je strankarstvo nad vse!

Kaj se godi v goriškem deželnem zboru, to ve slovenska javnost prav dobro. Devet slovenskih klerikalnih poslancev je trdno zvezanih z laškimi liberalci, kar je v neizmerno škodo goriškim Slovincem in v večno sramoto S. L. S. — S. L. S. je omogočila nov volilni red, ki daje Lahom zopet premoč. Merodajni za to so jim bili strankarski oziri. Večina na laški strani je 1 glas. Ali Pajer glasuje. Coronini je bil samo predsednik, ki ni glasoval, bila je odprta pot kompromisom, ker je stalo 10 proti 10. Pajer in zveza sta spremenila položaj. Pajer ima svojo peto na Gregorčičevem tilniku. Vedno gre slabše. Godi se le laška volja. Slovenci na Goriškem pravzaprav nimamo deželnega zbora; kar je, to je »la Dieta del Friuli«, kakor pravi »Piccolo« in kakor je prav dobro omenila »Ed.« Ali tako je, ker smo goriški Slovenci tako srečni, da so nam pekel in hudiči poslali v deželni zbor 9 junakov S. L. S.

Kranjski deželni zbor! Ta bi moral biti pravi slovenski parlament, kjer bi odmevale ne le razne kulturne in gospodarske potrebe Kranjske, ampak kjer bi dönele krepke besede o splošnem položaju Slovencev, o naših vseobčih težnjah, o preganjanjih in nečuvjenih krivicah, ki se nam godé v državi, ki pravi sebi, da z jednako ljubeznijo skrbi za vse svoje podanike! No, bili so časi, ko je res odmevalo tako, ali minili so, odkar so zagospodovali poslanci S. L. S. v kranjskem deželnem zboru. Ti ljudje so privlekli v kranjski parlament skrajno strankarstvo, gonjo proti naprednjakom, Nemce pa pustijo lepo pri miru in pomagajo jim; v občinski svet ljubljanski jih hočejo spraviti nazaj po novem volilnem redu za ljubljansko mesto, ki je produkt skrajnega strankarstva. Debate so se gibale le v strankarstvu, čemur so krivi klerikalci.

Napredni poslanci se morajo neprestano braniti in če bi jih bilo še enkrat toliko, bi imeli vsi dosti opravila s klerikalci, katere trese strankarska strast tako, da so slepi in gluhi za vseobče koristi in potrebe. Zato je zabrusila »Osterr. Rundschau« tem možem v obraz očitane o »roparstvu na privatnem imetju kranjskih deželanov.« Pač hud poper! — Ne pa le, da ne odmeva iz kranjskega deželnega zbora noben glas o izvenkranjskih zatiranih Slovincih, kar bi bilo v prvi vrsti vendar dolžnost »vseslovenske« stranke — še hujše je to, da niti družba sv. C. in M. ne dobi milosti pred gospodi S. L. S. Obmejnega Slovence boli srce, ko čita, da je bila prošnja družbe sv. C. in M. odklonjena v kranjskem deželnem zboru. Za glavo se prijemajo pa vprašujejo obmejni Slovenci: ali je res to mogoče? Ali so res zagazili tako daleč poslanci stranke, ki se imenuje Slovenska Ljudska Stranka ter pravi tudi, da je Vseslovenska stranka?! »Schulverein« dobiva podpore iz deželnih zborov na štajerskem in koroškem, »Lega« na Goriškem, — edini dež. zbor s slovensko večino, kranjski, pa nima vinarja za o b r a m b n o našo družbo sv. C. in M. proti Schulvereinu in Legi! To je delo S. L. S. Večna sramota! Prokletstvo nad take »Slovence«!

Dosti! Vsak vidi po tem dovolj jasno, kakšni so ti S. L. S.!

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Iz okolice. (O učiteljstvu.) — Vsak treznomisleči človek mora spoštovati učiteljski stan, ker ravno oni morajo trdo ledino orati pri malih paglavcih. Torej le oni so začetniki in podlaga vsej poznejši izobrazbi. Spominjam se dobro, dasi je skoro pol stoletja od takrat, ko sem polajal šolo, kak križ in težave je imel z menoj že pokojni učitelj. Donašal sem v šolo kebre, škrdžade, celo žabe in jih spuščal po šoli. Znal nisem niti imena povedati. A polagoma je vendar iz mene pre-

ustrojil človeka, da to, kar znam še danes, se imam le njemu zahvaliti, ker drugih šol niti obiskoval nisem.

Vsled tega: Klobuk dol pred njegovimi nasledniki, kar jih je bilo, in jih še bode do slednjega dne. Ravno zato me je pa toliko bolj vžalilo drugo dejanje, ki sem je doživel v stiku z učitelji, namreč na prvem agrarnem shodu pri Jelenu, ko so vsi zajedno zaorili po dvorani šušmarju Mrmolji, rekoč: »Se podvržemo vsi brez pogoja agrarni stranki«. Ha! To je bil triumf za bivšega policaja, za učitelje pa preponiževalno!

Jaz sem se pa pri tej sceni milo zjokal in gotovo bi si oblačilo pretrgal na dvoje, ko bi imel kaj preobleči. A ker se nisem imel nad čim znositi, je v meni tako zahreščalo, da sem se zarotil: »Moraš pasti i ti agrarni »orjak«, če so tudi vsi belcebubi v tebi.« In zgodilo se je!

Vi pa, dragi gospodje učitelji! Imate poti; kamor koga žene, tje naj gre. Otrsite pa se — če še kateri caplja za tem konfužnim agrarnim fantantom, kateri bi se zvezal ne samo s socialci — ampak tudi s peklom, samo da se živi! Vi se ne umorno trudite pri svojem poklicu, ako on noče — naj gre v kloster. Pa je konec!

Iz Renč. — (Klerikalna izobrazba.) Klerikalci so pokazali na Svečnico svojo izobrazbo s tem, da so se na tako sveti dan poslužili d...a; omazali so tablo naše knjižnice. Mesto da bi kot pobožni ljudje držali na taki dan molitvene bukvice ali rožni venec v rokah ter tako samo na Boga mislili, vzbudila se jim je pri jutranji pridigi, ko je g. nunc Pipan Tine čital na prižnici članek glede misijona v Renčah, maščevanje, da so se nad društveno tablo knjižnice s pomočjo d...a znosili. S tem so pokazali, da brez tega ne morejo nič opraviti in ker pregovor pravi: »Povej, s kom hodiš in s kom se pečaš, in ti povem, kaj si« so torej klerikalci v Renčah pravi d...i.

Nekdo se je prav zadovoljno smehljal pomazani društveni tabli; priporočamo ga zlasti krčmarjem, ker pridno agitira tudi za gospodarsko društvo! Dosti.

Kapitan Hatteras

ali

Angleži na severnem tečaju.

Francoski spisa Jules Verne. — Prevel O. J.

(Dalje).

»Če pa vas to še ne prepriča, vam lahko navedem še drugih zgledov, kakor plavajoč les, kterega je polno v Davidovem prelivu, mecesen, trepetlika in druge tropične rastline. Jasno je pa, da bi tok ne pustil teh stvari v preliv; če torej prihajajo iz njega, niso mogle drugače priti vanj nego skozi Beringov preliv.«

»Jaz verjamem, doktor, in priznam, da bi bilo težko vam ne verjeti.«

»Presneto,« vzklikne Johnson, »ravno nam prihaja nekaj nasproti, kar stvar lahko pojasni. Jaz vidim precejšen kos lesa; če poveljnik dovoli, ga prestrežemo; spravimo na ladjo ter preiščemo, kje je bil njegov dom.«

Bravo,« pravi doktor, po pravilu zgled!

Shandon da potrebuje povelje, ladja se obrne proti omenjenemu kosu lesa, in moštvo ga v naglici izvleče na ladjo, seveda ne brez truda.

Bil je mahagovinov hlođ, ki so ga črvi prejedli do srede, saj drugače bi ne bil mogel plavati.

»Jasen dokaz,« vzklikne doktor navdušeno, »atlantiški tok ga ni mogel zanesti v Davidov preliv in reke Severne Amerike ga tudi niso mogle pripoditi v severno morje, če se vpoštevata, da raste to drevo ob Ekvatorju; tako je torej jasno, da prihaja naravnost iz Beringovega preliva. In glejte, gospodje, ti črvi, ki so ga že razjedli, pripadajo vročim pokrajinam.«

»Gotovo je, da nimajo prav tisti, ki trdijo, da ni prevoza na Severu,« pripomni Wall.

»Toda to jim do dobra zaveže jezike,« odgovori doktor. »Pazite, jaz vam hočem opisati pot, ki jo je napravila ta mahagovina: Proti Tiheemu oceanu jo je odnesla kaka panamska ali guatemalska reka. Od tod jo je tiral tok ob ameriškem obrežju do Beringovega preliva in hodeč, nočeš, je morala stopiti v severno morje; ni še tako stara in tudi ne tako prepojena, da bi se ji ne dal določiti čas odhoda. Srečno je najbrž prestala vse nevarnosti, ki jih dela dolga vrsta morskih ožin do Baffinskega morja in tu jo je krepko zgrabil od severa prihajajoč tok, tako da je prišla v Davidov preliv ter bila zajeta na ladjo Forward v največje veselje doktor Cjlawbonny-a, ki prosi poveljnika, da si sme od tega lesa vzeti košček za vzorec.«

»Le vzemite,« pravi Shandon, »toda dovolite, da vam povem, da niste vi edini lastnik take stvari, ki nima gospodarja. Danski guverner otoka Disko ...

»Na obrežju Groenlandije,« mu seže doktor v besedo »ima mizo iz mahagovine, ki je bila v sličnih okoliščinah zajeta; sicer mu pa ne zavidam njegove mize, kajti če bi ne bilo preveč sitnosti, lahko bi si dal jaz narediti iz take tvarine celo spalnico.«

V noči med sredo in četrtkom je veter pihal s skrajno silo; plavajoči les se je kazal v večjem številu; nevarno je bilo blizati se obrežju v času, ko so ledene gore najbolj številne. Zato da poveljnik število jader zmanjšati, tako da sta samo dve jadri gnali ladjo.

Toplota je padla pod ledišče. Shandon je dal mornarjem razdeliti primerno obleko, volnen jopič in hlače, flanelasto srajco ter nogavice iz vadmela, kakor jih nosijo

Norvežani. Vsak je dobil tudi par morskih črevljev, ki popolnoma drže vodo.

Kar se tiče Kapitana (psa), se je zadovoljil s svojim naravnim kožuhom; zdelo se je, da je neobčutljiv za izprembo toplote. Najbrže je že večkrat napravil to poskušnjo; sicer pa kot Danec ni smel kazati, da se slabo počuti. Tudi ga ni bilo videti, držal se je skoro po cele dneve najbolj temnih sob ladje.

Ko se je proti večeru megla nekoliko pretrgala, so zapazili obrežje Groenlandije ob 37° 2' 7" vzhodne dolžine. Doktor je razložil za trenutek s svojim daljnogledom vrsto gorskih vrhov, razoznan s široki ledeniki. Toda megla je naglo zakrila ta priobiti, kakor zastor v gledališču, ki pade, ko je prizor najbolj zanimiv.

Dvajsetega aprila zjutraj ride Forward pred 150 črevljev visoko ledeno goro, ki že od pamtiveka leži na tem mestu. Južni veter je še ni dosegel in se dotaknil njene čudne oblike; videl jo je Snow, kakor Ross je povzel leta 1829. natančno sliko od nje in leta 1851. si jo je francoski poročnik Bellot natanko ogledal na ladji Princ Albert. Seveda si je hotel tudi doktor napraviti sliko te slavne gore, ki se mu je tudi dobro posrečila.

Da včasih tako nepopisno velike mase ledu obtiče na obrežjih, in so potem solcu nedostopne, ni nič čudnega. Vsakemu črevlju visokosti nad vodo odgovarjata dva črevlja globočine pod vodo, kar znaša v tem slučaju približno 80 sežnjev globočine.

Konečno zapazijo rt Farewell, ko je bilo povprečno že 12° stopinj mraza in ko se že ni videlo drugega ko sneg in megla. Forward je dospel prav določeni dan. Neznane mu kapitanu bi se ne bilo treba ravno posebno pritoževati,

Iz ajdovskega okraja.

Tevče pri Ajdovščini. C. kr. namestništvo je potrdilo pravila na novo ustanovljenega »bralnega in pevskega društva« »Draga« v Tevčah. Ustanovni občni zbor se je vršil dne 27./I. t. l. ki je izvolil sledeči odbor: Andrej Kobal, pos., za predsednika; Anton Česen, pos. pred. namestnik; Albert Rajer, učitelj, za tajnika; Matija Kretič, pos. za blagajnika; Anton Bačer, pos. za knjižničarja; Andrej Štrancar, pos. odbornik; Emil Pipan, pos. odbornik; za namestnika sta: Ivan Bačer, pos. in Lovrenc Samec, pos. Tudi pri nas se dela dan!

Iz Rihemberga. — Dopisuni »Gorice« in »P. L.« iz naše občine so postali zadnji čas jako gostobesedni. Vzrok temu so bližajoče se občinske volitve. Kakor kaže, stojijo akcije nasprotnikov jako nizko in bati se je poloma.

O lepih pesmih pa sporočamo za sedaj samo imena nekaterih umotvorov iz Rihemberga, kakor n. pr.: 1. Vravna hudournika Ravnjak (Spomini iz življenja). — 2. Poprava skladvne ceste Rihemberg-Komen (novela). — 3. Poskušena plotev ptujega vrta (humoreska). — 4. Občinski pesek iz potoka Branica (žalozna igra). — 5. Občinski gručec na zgornih (resničen prizor). — 6. Na gričku pri lepi vdovi (šaloigra v enem dejanju). — 7. Zaljubljen opazovalec izza kostanja (šaloigra v treh dejanjih spremlja — bariton). — 8. Zlata ura in »senšal« (trosev). — 9. Nesrečni godec in njegov inštrument (žaloigra v treh dejanjih). — 10. Neka v-dova in (humoreska) itd. itd. — Gospod urednik, nikakor ne mislite, da Vam to pišemo za pustno zabavo. Ne, to Vam pišemo samo zato, da zve svet, kaki značaji se nahajajo v naši občini. Kakor hitro bode skladatelju čas dopuščal, izide ako nam zagotovite prostor v Vašem cenj. listu vse, deloma v originalu deloma pa prevedeno iz tujščine.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Rihemberg. — Podružnica sv. Cirila in Metoda bo imela v nedeljo 13. t. m. točno ob 3^{1/2} uri pop. II. letni občni zbor v prostorih g. M. Lična. Dnevni red po društvenih pravilih. K obilni udeležbi ljudno vabi odbor.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca januarja 1910. I. sledeči promet: I. Prejemki: a) Redni prejemki: b) 1.) Prispevki nabiralnikov 1.805 K 97 v. 2.) Prispevki podružnic i. s. a.) Kranjska 2.325 K 80 v. b.) Štajerska 1.396 K 28 v. c.) Koroška — d.) Primorska 931 K — v. Skupaj 4.653 K 08 v. c.) Razni prispevki t. j. darila, skupilo za družb. blago itd. 10.144 K 88 v. Skupaj 16.603 K 93 v. d.) Izredni prejemki: Prispevki za obrambni sklad 4.605 K 24 v. Skupaj 21.209 K 17 v.

če bi se mu zljubilo prevzeti svoje mesto ob takem vrazjem vremenu.

»To je torej oni slavni rt,« vzklikne doktor, »ki ima tako prikladno ime (zdravstvuj!). Mnogo se jih je že peljalo mimo njega, ki ga potem niso več videli. Ali smo se torej poslovili od evropskih prijateljev? Šli ste tu mimo Frobisher, Knigt, Barlow, Vaughan, Scroggs, Barentz, Hundson, Blossville, Franklin, Crozier, Bellot, da bi ne videli več domačega ognjišča in ta rt je bil za vas res rt Slovesa!«

Bilo je leta 970., ko so islandski mornarji odkrili Groenlandijo. Sebastijan Cabot je prodril leta 1498. do 56° severne širine. Gaspard in Mihael Cotréal sta prišla od leta 1500. do 1502. do 60°, in Martin Frobisher leta 1576. do zaliva, ki se po njem imenuje.

Jean David ima čast, da je našel l. 1885. preliv, ki nosi njegovo ime in dve leti pozneje je na svojem tretjem potovanju došel ta pogumni mornar, ta veliki lovec somov, do 63. vsporednika, 27° od tečaja.

Barentz l. 1596., Weymouth l. 1602., James Hail leta 1505. in l. 1607. Hudson, po katerem se imenuje veliki zaliv, ki se zajeda tako globoko v ameriško celino, Jakob l. 1611., vsi ti so napredovali več ali manj na tej poti, da bi našli severozahodni prevoz, po katerem bi se bil takoj zljajšal promet med obema celinama.

Baffin je našel leta 1616. v morju, ki se po njem imenuje preliv Lancaster. Sledili so mu l. 1719. Knight, Barlow, Vaughan, in Scroggs, o katerih se ni več slišalo.

Poročnik Pickersgill, ki je bil l. 1776. naproti poslan kapitanu Cooku, ki je skušal doseči preliv Bering, je prodril do 68. vsporednika; naslednje leto je prišel Young z istim namenom do otoka Femmes.

Potem je prišel Jakob Ross, ki je leta 1818. preplul Baffinsko morje ter popravil hidrografične zmote svojih prednikov.

II. Izdatki. a) Redni izdatki: plače, podpore, poravnane raznih računov itd. 12.440 K 14 v. b.) Izredni izdatki: plodnosna naložitev: volila l.) g. Dekleva na glavnico 1.000 K 2.) prispevki obrambnega sklada v času od 31. dec. 1909 do incl. 25. januarja 1910 3.573 K 23 v. Skupaj 17.013 K 37 v. —

I. Prejemki 21.209 K 17 v. II. Izdatki 17.013 K 37 v. Torej prebitek 4.195 K 80 v.

Kako se don Gregorcig boji poštene Furlanije.

Anton dr. Gregorčič, profesor bogoslovja, državni in deželni poslanec, deželni odbornik, lastitelj Šolskega in S. Gregorčičevega Doma, izdajatelj »Gorice«, tiskar, brezplačni »fital« v S. Gregorčičevem Domu, najpraktičnejši goriški politik, Pajerjev hlapec, najvišji dunajski diplomat, bankir Centrifuge, strah in groza Lahom, odrešenik Goriške, kuhar v kuhinjski šoli, deželni podpredsednik, slavni akcionist »Monta di Pietà«, oštr v Centralu, vitez, mašnik, cestar po Tolminskem, pobočnik regulacije Vipave, rešitelj ubogih naših kolonov in skoraj Tržaški škof, (saj tako se je pred kratkim v naši vasi govorilo) to je, vredni kolega velezaslužnega Nagla, itd. itd. kaj vem jaz še vse kakšne kolajne dičijo hrabra prsa tega veleuglednega možaka. Fakt je, da ta sveti mož se tako izogiba in boji poštene klerikalne Furlanije kot vrag žeganega križa, ker prej spravite osla četrtič na led, kot slavnega tega možaka v pošteno našo Furlanijo, kar Vam dokaže sledeče dejstvo:

Pred kratkim je tega hrabrega doktorja klical neki zelo nujni popravek v naš Moraro v Furlaniji. To pa je našega uglednega »skoraj tržaškega škofa« tako pobilo in preplašilo, da se je kakor brez uma v globoke misli utopljen valil po goriških ulicah. Noč in dan je računal in tuhtal, kako se temu izogniti. A' konečno se mu v glavi zasveti; udari se na čelo, ter vzklikne: Piramidarno, ta bo prava; in hajd jo vbere kakor hitro so mu debele noge dopuščale, skozi Via Raštelo in dalje sopihajoč, kihajoč in pihajoč po Riva Castello, tako da so tamošnje žene hitele v strahu okna zapirati, misleč, da se huda ura bliža, (a saj je tudi pa še kakšna) na grad, gledat z daljnogledom, li Furlanske jarke še krije sneg. Ker tega se menda najbolj boji, ker od tod je baš pretila najhujša nevarnost in nesreča njegovemu svitlemu cilindru. A stemni se mu obraz od jeze, ko vidi, da narava mu kar nič ne gre na roko: ker sneg v popolno še ni skopnel. Ali kljub temu se drugi dan oskoli, skup zbere vse moči ter na pomoč pokliče še korajžo in halo na Južni kolodvor ter od tod do novega postajališča Caprive. A ni, ni šlo. Tako ne drugi, in ne

tretji dan. Vsa srčnost mu je všla v hlače, ko je samo do goriškega kolodvora prišel. Vsakokrat se je moral brezuspešno kakor oprana kokoš ves kilov pobit in tih vrniti domov. Na kar skoči z milo prošnjo do bratca Berbuča, do tistega največjega zajca naše Primorske, češ, naj oni skoči v ta preklicani Moraro, mesto njega. A tudi ta zajčji junak se tresel pred Furlanijo, ker mu je prošnjo na mah odrekel. Šele čez dni se ubogi profesor teologije domisli svojih prijateljskih liberalnih laških bratcev in z vso s'lo zdrči v laški tabor do onega člana zadnje volilne komisije, pred kojega je naš slovenski pošten diputač don Antonio položil odprto volilno listo, glasečo se na onorevole Bombiga. Ta šele se je za vrnitev usluge, in samo še za malenkost 50 kron po vrhu, revčka vsmili, ter mesto njega on prišel v Moraro. — Kaj in kako je opravil, mi ni znano, in me tudi ne zanima. Glavno je, da ta junaški doktor se k nam več ne upa!

Ti pomilovanja vredni revček; toraj že toliko butaro žlahtnih cvetk si poštenim kmetskim Furlanom nakopičil, in na njih glave natrosil, da te že pri belem dnevu groza lomi v njih gosto obljudeno deželo se podati?

Gotovo si jo tudi prav ukrenil, da nisi prišel, ker ko bi to storil, da, to bi bil pravcati Carneval v Moraru. Izžvižgali in izkepali bi Te, da bi bilo za te joj, a za nas veselje in raj.

Bolj zdravo je lepo doma sedeti ter plakati, kaka sirota je dandanes dobrota. Kaj ne don Antonio? V nameček Ti še pošteni klerikalni Furlani povemo, da vsaka hudobija se svoj čas sama maščuje. In temu tudi Ti ne ubežiš, če tudi v Furlanijo nikdar ne prideš.

Furlaniz Morarja.

Domače vesti.

Deželni zbor bo imel jutri svojo XIV. sejo. Manfreda bo utemeljeval svoj predlog o pomnožitvi živinozdravnikov in o vzgoji podkovačev, Meizlik o zgradbi direktne ceste med Muscoli in Altore, Faidutti o ministerski komisiji za pomožno akcijo v prilog naši deželi, Piccinini o jedračbi plač učiteljc s plačami ljudskošolskih učiteljev, Meizlik o klasificiranju ceste Beljan-Starancan; na dnevnem redu je odobritev povišanja raznih dež. uradnikov (med njimi Lorenzon, ki je govoril v Furlaniji o slovenskih barbarih!) — **poročilo o deželni umobolnici** — deželna palača; iz odsekov: prememba cestnega zakona, splošni vinski davek, načrt o varstvu poljske lastnine; prememba štatuta deželne kmetijske šole, državni prispevek za to šolo; pravilnik dež. hranilnice in posojilnice; prememba štatuta dež. zavoda za zavarovanje goveje živine; razne podpore.

V Barkovljah pri Trstu je umrl g. Jurij Martelanc posestnik in gostilni-

čar, glavar spoštovane narodne družine.

Glavna skupščina »Matice Slov.« bo v ponedeljek dne 21. marca 1910. Predloge, ki na bi na tej skupščini prišli v razgovor, je po § 4. b) društvenih pravil vsaj 14 dni pred glavno skupščino prijaviti odboru.

Nenadue smrti je umrl v Trstu c. kr. poštni tajnik dr. Ivan Slejko. Zanj je bil bolan na živcih; v nevrasteničnem napadu si je prerezal vrat. Pokojnik je bil goriški rojak, rojen na Ravni. Star je bil 45 let. Zapušča vdovo s hčerko.

Kolonsko vprašanje. — V soboto se je vršila v Gorici konferenca o kolonskem vprašanju. Navzoč je bil namestnik Holenlohe, ki je predsedoval, deželni glavar Pajer, dvorni svetnik okr. glavar grof Attems, iz ministerstva Schullern, poslanca Antonelli in Fon, zastopniki laškega in slov. veleposestva, kmet. društva itd. Konferenca je trajala precej časa. Kazali sta se dve tendenci: proti kolonskemu zakonskemu načrtu in za načrt. Slednjič so izvolili odsek 6 članov: glavar, vladni zastopnik, zastopnika za laške in slov. veleposestnike ter dva zastopnika kolonov. Ta odsek ima nalogo do konca marca preštudirati načrta iz ministerstva in dež. odbora, da se potem zopet skliče konferenca, ki določi, kaj storiti glede na predložena zakonska načrta.

Kdo naj pride na konferenco, je menda določal Pajer, kajti povabljen ni bil prošt poslanec Faidutti, to je oni mož, ki se je prvi zavzel za kolonsko vprašanje, ga preštudiral ter zbral po trudapolnem delu ves potreben material za spomenico, predloženo ministerstvu in poslanski zbornici; na temelju njegovega dela so se razni činitelji zganili ter se začeli brigati za kolonstvo — sedaj ga pa niti h konferenci ne povabijo! Ta je res lepa pa kratka! Ali v današnjih časih Pajerjeve strankarske vsemočnosti ne more biti drugače. — Posvetovanje je napravilo tak končen utis, da bo težko kaj z rešitvijo kolonskega vprašanja!

Kraške kobilice in poslanec Stepančič. Velika baharija! — »Gorica« je začela povzdigovati v deveta nebesa poslanca Stepančiča, kakor da ta prežene prav gotovo vse kobilice s Krasa. »Naši poslanci na delu za ljudstvo« — tako vsklika farbar v »Gorici«. — Kaj pa je vendar storil poslanec Stepančič, da je deležen take hvale? — V peti seji je gledé boja proti kobilicam na Krasu poročal v imenu dež. odbora dr. Pettarin ter predlagal: v kritje troškov za boj proti kobilicam se dovoljuje podpore 25%, do najvišjega zneska 17000 K s pogojem, da ostalo, okoli 70.000 K, pokrijejo vlada in občine. Predlog je šel v petičijski odsek. Poročevalec o tej reči je bil v XIII. seji posl. Stepančič, poročal je torej to, kar je predlagal odsek: dež. zbor dovoljuje 17000 K, to je 25% proračunjenega potroška; vlada je dovolila 60%;

Konečno je prodril l. 1819. in 1820. slavni Parry v ožino Lancaster, prišel po neštevilnih težavah do otoka Melville ter dobil 5000 funtov nagrade, ki jo je bil angleški parlament obljubil mornarjem, ki bi prišli čez 170. poldnevnik v širini nad 77 stopinj.

Leta 1826. je prišel Beechey do otoka Čamisso, Jakob Ross pa je med l. 1829.—1833. prezimil v ožini Prince Regent in je med drugim odkril tudi magnetni tečaj.

Med tem časom je Franklin po suhem preiskal severno obrežje Amerike od reke Mackansie do Turnagain-a; kapitan Back je nadaljeval to pot od l. 1823.—1835. in njegova preiskovanja so v letu 1839. dovršili M. Dease, Simpson in doktor Rae.

Konečno je zapustil gospod Franklin, ki je ves gorel za odkritje severozahodne poti, Anglijo l. 1845. na Erebus-u in Terror-ju, prodril do Baffinskega morja in po njegovem dohodu na otok Disko ni bilo več nič slišati o njegovi ekspediciji.

To je dalo povod dolgotrajnemu iskanju, ki je dovedlo do odkritja prevoza, do poznanja severne celine, ki je tako globoko razjedena; najbolj neustrašeni mornarji Anglije, Francije, Združenih držav, so se podali v ta strašna obrežja in njihovim naporom se je zahvaliti, da krasi sedaj tako razvit in s takim naporom sestavljen zemljevid arhiv Kraljevega geografskega društva v Londonu.

Ta čudna zgodovina teh pokrajin se je predložila doktorjevi domišljiji, ko je, naslonjen na ograjo, spremljal z očmi ladijine brazde po vodi. Imena junaških mornarjev so se mu vzbudila v spominu in zdelo se mu je, da vidi na obokih ledenih gor blede postave onih, ki se niso več vrnili.

VII.

Vstop v Davidov preliv.

Tega dne si je Forward z lahkoto priboril pot skozi napol razlomljeno ledovje. Veter je bil ugoden, toda tem-

peratura zelo nizka. Ostri piš, ki je vlekel po ledeni ravni, je prodiral s svojo mrzloto prav v notranjost.

Po noči je bilo treba stroge pazljivosti; plavajoče gore so se kar stisnile v tej soteski. Lahko si jih naštel včasih po sto na prostoru, kolikor ga obsežejo oči. Od kročale so se od obrežja, ker so se vanje zaletavali valovi in ker je vplivala na nje aprilaska toplota, da so se topile ali pogrezale v globočine oceana. Naleteli so tudi na dolge vrste lesa, katerih se je bilo treba izogibati. Zato so tudi naredili »krokarsko gnezdo« na vrhu enega jadrnika v obliki sodčka s premičnim dnom, v katerem je ledar, deloma zavarovan proti vetrovom, pazil na morje, naznanjal ledene gore, in če je bilo treba, tudi poveljeval, kako naj se ladja obrača.

Noči so bile kratke. Solnce se je jelo od 31. januarja zopet prikazovati ter se vedno bolj dvigati nad obzorje. Toda vsled snega se ni videlo in četudi ni bilo vsled tega temno, vendar je bila vožnja zato naporna.

Enoindvajsetega aprila se prikaže rt Desolation (Obup) sredi megle. Naporno delo je ljudi utrudilo. Ker je bila ladja prišla med ledovje, niso mornarji imeli niti za trenutek počitka. Treba se je bilo kmalu zateči k parnemu stroju, da si pribore pot skozi nakopičene gruče.

Doktor in Johnson sta se na krovu pogovarjala, Shandon pa je legel v svoji kabini za nekaj trenutkov k počitku. Clawbonny je iskal zabave pri starem mornarju, ker so ga bila njegova potovanja izredno in dobro vzgojila in poučila.

Doktor ga je zelo vzljubil in gospod gospodarnik mu tega ni ostal dolžan.

»Glejte, gospod Clawbonny,« pravi Johnson, »ti kraji niso taki kakor so vsi drugi. Dali so jim ime Zelena zemlja, toda le malo tednov v letu je to ime opravičeno!«

(Dalje pride.)

15% naj bi plačale občine. Ker so pa občine že tako preobremenjene, se priporoča vladi, naj prevzame še ostalih 15%. — Zato ker je bil Stepančič poročevalc o tej reči, mu pojejo hvalo in hozo. »Naši poslanci na delu za ljudstvo! FARBATI PA ZNAJO! —

Če ima kdo zasluge za boj proti kobilicam, jih ima državni poslanec Štrekelj, ki se je prvi zavzel za ta boj in sicer uspešno pri vladi, da je noben prišel akcija, ki meri na pokončevanje kobilic na Krasu. Drugi hodijo le po poti, katero je on napravil! — V peticijskem odseku imajo vedno večino Slovenci. Pa četudi bi je ne imeli, bi ne smel odsek odreči podpore za boj proti kobilicam. To je vendar nekaj takega, da se razume samo po sebi, da mora biti tu pomoč deželna in vladna. Če bi bile kobilice v Furlaniji, bi dežela morda dala še več! Klerikalci se hočejo prikupiti kraškim občanom, češ, vse troške naj nosita dežela in država; vprašanje pa je, če vlada prevzame še ostalih 15%. Prav bi bilo, ali sklep dež. zbora še ni garancija za to!

Hvalisanje Stepančičevo je skrajno neumestno. Če mu bo »Gorica« po taki poti iskala lavorik, mu jih pridobi malo; ker klerikalna baharija je taka, da se jej smejejo že razsodnejši klerikalci sami!

Ples goriških dijakov v Trgovskem Domu je bil obiskan prav dobro. Živo je bilo v dvorani in na galeriji. Dijaki so nastopili jako lepo, tako da je njihovo obnašanje in nastopanje vsem ugajalo. Plesalci so plesali Češko Besedo, Četvorko, figurirane plesse itd., zabava je bila animirana, le, žal, je bilo premalo takih udeležencev, ki prispevajo z večjimi zneski, vsled česar gmotni uspehi ni prav zadovoljivi. Mladina je poskrbela za lepo zabavo ter naročila drago godbo iz Trsta. Zaslužila je poset tudi od označene strani. Čudno, da ga ni bilo v zadostni meri, saj je predpust krateg, Čitalnica nima plesa — pred vsem pa mladino treba podpirati tudi pri taki prireditvi!

»Dve tretjini v slovenski del dežele«. — »L' Eco« pisari po svoje gledé delovanja dež. zbora in glede do sedanje razdelitve podpor. »Gorica« izkorišča to pa pravi, da je šlo doslej »dve tretjini v slovenski del dežele«. To seveda ni res. Pa tudi če bi bilo res, nima še uzroka »Gorica«, bahariti s tem, kajti na koncu bomo videli, kako nasumakajo Lah slove. klerikalce. Po zasledanju bomo govorili o tem, koliko je dobil ta in koliko oni; takrat pa tudi označimo, koliko je v redno to, kar dobijo Slovenci in koliko ono, kar Lah!

Zabaven večer kolesarskega društva »Gorica« je vspel v nedeljo nad vsako pričakovanje. Obširni dvorani pri »Jelenu« sti bili natlačeni občinstva. Med občinstvom smo opazili tudi mnogo naših okoličanov. Ples je trajal do 4. ure zjutraj. Zabava je bila prav domača in neprisiljena. Vsak je odnesel s seboj lepe spomine. Le škoda, da je tako hitro potekel čas! Udeležnik.

Gregorčič ima zopet na vratu nadškofijski ordinarijat in vso duhovščino: slovensko in furlansko. To pa radi deželno-odbojskega predloga gledé ravnanja z računi cerkvenih občin, češ, da se to odteguje duhovščini ter prepušča lajkom. Ordinarijat je izdal okrožnico, v kateri vabi na protest proti tej nameri vso duhovščino. Gregorčič je branil v »Gorici« predlog dež. odbora, proti kateremu je nadškof in vsa duhovščina. Kaj primesejo Gregorčiču vedni konflikti z nadškofom in duhovščino?!

»Rdeči Prapor« o goriškem deželnem zboru. — »R. P.« piše: »Goriški deželni zbor je prava karikatura vseh parlamentov. Poslušalec na galeriji res več ne ve, če je v deželnem zboru ali v gostilni, kjer se igra partija na kvarte ali na kocke. Gotovo nismo tisti, ki žele v deželnem zboru hrup in burne prizore, ali pa prazne govorance in parade. Vsekakor bi pa lahko zahtevali več resnobe v debatah, vsaj pri važnejših točkah, za katere se tudi javnost zanima. V našem deželnem zboru imamo dve gospodovalni stranki, italijansko-liberalno in slovensko klerikalno. Kar predlaga kdo iz teh dveh klubov, se sprejme brez debate, kar predlaga italijanski klerikalec, se ravno tako odkloni brez debate, pa če bi bil predlog še tako važen. Na vsaki seji imamo po 30 do 40 točk na dnevnem redu in vse to se rešuje naj-

več v dveh urah. Lahko si je torej misliti, kako »temeljite« so debate in kako »premišljeni« so sklepi. Sprejemajo se predlogi za napravo cest, mostov, za uravnavo hudoornikov itd. kar na vago, ne da bi se gospodje vprašali, kako se bo plačalo in kdo bo plačal. Pa to jih itak ne briga, kajti njihovi sklepi imajo edini namen, da nasujejo volilcem nekoliko peska v oči. Če se sklepi tudi izvrše, je drugo vprašanje. Pikanost je videti naše klerikalce v bratskem objemu z italijanskimi liberalci in pobijati svoje katoliške tovariše. Človek bi se pač vprašal, kje je tista vera, ki je bila ob času volitev v toliki nevarnosti. Pa saj vemo: Sedaj ne gre več za vero. Klerikalni volilci so pa res pravi backi.«

Do zadnje pike resnično! — Gospodje okoli R. P. pa naj se ob tej priliki poprašajo, k d o pa je tisti, ki je tako zvesto pomagal slovenskim klerikalcem ob zadnjih volitvah? Dr. Tuma je tišči mož in R. P. mu je drage volje odpiral predale, ko se je ta človek na najgrši način zaletaval v napredno in takratno agrarno stranko. — Kar je le mogel, je pomagal dr. Tuma s pisano in govorjeno besedo klerikalcem. Kakšno veselje je bilo v rdečem taboru, ko so zmagali klerikalci! Sedaj pa imajo! Delovanje v dež. zboru je škodljivo na sploh: ne le za naprednjaka in klerikalca, ampak tudi za socialnega demokrata. Zato naj bo sram vse tiste, ki so tako pridno pomagali klerikalcem na krnilo.

Polizvedovanja o »sesijanski žaligrji« se nadaljujejo. Vse kaže, da se ne dožene nikaka krivda ne gledé Lebanove ne glede Gašperina. Preiskovalni sodnik je zaslišal okoli 20 ljudij, pa ne ve noben nič povedati.

Čarovniške predstave. — V sredo ob 3. uri pop. se vrši v hotelu »pri zlatem jellenu« čarovniška predstava. Vspored je jako poučen in komičen ter jako pripraven za učence. Vstopnina 1. prostor 60 vin., II. prostor 40 vin., stojišča 10 vin.

Babica v farovžu. — Poročali smo te dni o dveh Marijinih hčerah, ki sta skočili čez plot. To je bilo v enem kraju v goriški okolici, v drugem je pa tudi neka članica Marijine družbe skočila čez plot. Nunc ni hotel verjeti. Kaj je storil? Poklical je v farovž babico in Marijino hčer. Babica je storila svojo dolžnost ter povedala nuncu, da čez toliko časa odpre krstne bukve ter vpiše v nje novega zemljana. Saj pravimo vedno: Matere, varujte svoje hčere pred izprijevalnimi »Marijinimi družbami«!

Poskušen samomor. — V soboto je skočila v ulici Morelli v Gorici skozi okno drugega nadstropja hiš. št. 38. 24 letna kuharica Frančiška Klus iz Galicije doma. Šla je k svojemu ljubčku, ki pa ni bil nič preveč vesel jutranjega poseta Klusove. Na to je odprla okno ter skočila na tlak. Dobila je težke poškodbe na glavi in zlomljeno ima eno roko. Zdravniki v bolnišnici upajo, da jo rešijo.

Listnica uredništva: »Soča« ima razdeljeno vse gradivo tako pregledno, da dobi v njej lahko vsak notico, katero išče, na prvi pogled. Vendar se pripeti, da nas popraša ta ali oni takole čudno: »zakaj ni bilo te poslance notice v »Soči«?« Mora se jo pokazati s prstom. Sledi odgovor: A, a a! — Naravnost neznosna pa so popraševanja in nasveti, kaj naj se poroča, zakaj se ni to sporočilo — **ko je pa vse tisto povedano v »Soči«!** — kaka reč morda že večkrat ali je bila celo obdelana v širnem članku! — Tudi izkaze darov iščejo nekateri ter čez mesec dni pridejo vprašati tako skrivnostno: zakaj ni bilo objavljeno; pokaže se inu, da je bilo objavljeno takoj.

Prosimo prav lepo vse pri z a d e t e, naj pazijo in čitajo pažljivo, ker lahko vsakdo verjame, da sekatur take vrste nikdo ne prenaša rad.

Kar se tiče dopisov, naznanjamo, da radi priobčujemo vse, kar je rabljivo. Moramo pa vedeti vedno natančno. k d o je dopisnik, zlasti še, ako je reč kolikaj košljivejša. Če ni dopisa takoj, pride pa v prihodnji številki, ali še pozneje; so dopisi, ki jih treba takoj objaviti, drugi lahko malce počakajo; tudi vedno ni prostora za vse. Če se dopis sploh ne priobči, je znamenje, da ni za list, da se ga torej uniči ali spravi, morda pride prav kedaj pozneje!

Zveza narodnih društev.

Iz Podmelca. — Dne 16. pr. m. je imela naša »Kmečka Čitalnica« svoj redni občni zbor. Po navadnem pozdravu predsednika, poročila tajnika in blagajnika se je vršila volitev odbora. — V novi odbor so izvoljeni sledeči gg.: Svitoslav Brelih, predsednik; Fran Šorli, podpredsednik; Ferdo Jelinčič, tajnik; Ignacij Božič, blagajnik. odborniki: Josip Kuštrin, Andrej Bizjak in Martin Šorli. Ker je v novem odboru več novih odbornikov, kličemo: Na delo za ljudsko izobrazbo!

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Goriško kmetijsko društvo sklicuje prihodnjo nedeljo 13. t. m. pop. shod na Dobrovem v Brdih. Vršil se bo v Baguerjevi palači. Razpravljalo se bo o novem davku na vino. Temu sledi prosto predavanje.

Nova modna trgovina. — V četrtek otvori g. Engelbert Skušek v Gorici v Šolski ulici št. 6. novo modno trgovino. Opozarjamo sl. občinstvo na inerat in na razstavo, ki jo otvori jutri.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 2 knjigovodji, 1 kontorist, 1 poslovodja, 4 pomočniki mešane stroke 4 pomočniki železniške stroke, 1 pomočnik inmanufaktorne stroke, 3 pomočniki spece-rijske stroke, 2 blagajničarki, 2 kontoristi-rije, 5 prodajalk. Službo išče: 3 knjigovodje, 2 kontorista, 1 poslovodja, 1 potnik, 16 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki železniške stroke, 2 pomočnika inmanufaktorne stroke, 7 pomočnikov spece-rijske stroke, 10 kontoristinj, 6 blagajničark, 12 prodajalk. — Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Z dnem otvoritve obrata v Fran Josipovi prosti luki v Trstu se ustanovi istotam v Hangerju št. 69 blagovno odpravnništvo c. kr. državnih železnic kot Trst Fran Josipa prosta luka (skrajšano Trst F. J. prosta luka), ki bo podrejeno c. kr. železniškemu obratnemu uradu Trst c. kr. drž. žel.

To blagovno odpravnništvo bo poslovalo za one pošiljke, katere se odda ozir. prejme v Fran Josipovi prosti luki po razmerju določb v prilogi B I k, pojasnilom in določbam za promet s Trstom, ki so veljavne od 1. maja 1909.

Politični pregled.

Bivši kranjski deželni glavar pl. Detela — minister? Raznaša se vest, da bi utegnil postati pri rekonstrukciji kabineta delavski minister stari pl. Detela. Kleriku, radi bi imeli resortnega ministra, ki bi kaj dal v strankarske namene! Pa menkalci se protivijo jugoslov. ministru-rojda da se jim vendar ne uresniči ta nakana!

Razne vesti.

Redni občni zbor Tržaške podružnice »S. P. D.« se bode vršil v torek dne 22. februarja 1910. ob 8 $\frac{1}{2}$ zvečer v gornjem restav. prostoru hotela Balkan.

Tožba proti ljubljanskemu škofu. — Bivši škofov oskrbnik v Gornjem gradu Dicenta toži Antona Bonaventuro za odškodnino v znesku 132.000 K.

O tej razpravi bomo nadrobno poročali, ker spravi na dan senzacionalne podrobnosti o škofovem gospodarstvu in o njegovem desperantnem finančnem položaju. Iz tožbenih navedb omenjamo tele zanimivosti:

Dicenta pravi: »Škof je opetovano prišel v Gornji grad, a se ni nikdar brigal za gospodarstvo, marveč je vedno samo zahteval denar, denar in zopet denar, nikdar pa ni vprašal, kje naj dobim ta denar.« — Škof je zastavil »Ljudski posojilnici« Alojzijevisko ustanovo v znesku 200.000 kron, ker na drug način ni mogel nikjer dobiti denarja. V tej svoji zadregi je najel nekega Žida Davida E., da mu zmešetari posojilo v znesku 2 milijonov K. David je to posojilo res izposloval proti visoki proviziji nekje na Češkem, toda posojilo se ni moglo realizirati, ker vlada ni dovolila nadaljnih obremenjenj škofijskih posestev.

Nad vse značilno pa je tudi za škofa to-le dejstvo: Ko je škof izvedel, da ga namerava bivši oskrbnik Dicenta tožiti za odškodnino, se je informiral na sodišču in pri Dicentinem zastopniku, ako se res namerava proti njemu vložiti tožba. Ko je izvedel, da se tožba res vloži, je dal nalogu svojemu novemu oskrbniku, naj Dicento ovadi radi poneverjenja in goljufije pri državnem pravdnistvu ker je mislil s tem preprečiti civilno tožbo radi odškodnine. Ta maneuver pa se mu ni posrečil.

Abdul Hamid, prejšnji turški sultan, se je zelo posušil v svoji solunski ječi. On prav malo spi, govori nerazumljive besede, divja, proklinja tako, da ga niti njegove žene ne morejo potolažiti.

»Siamska dvojčka«. — V Bucen, neki vasi na Romunskem je porodila kmetica dvojčka, ki sta na prsih ob strani skupaj zrašena. To bitje ima dve glavi, štiri roke, štiri noge, toda en sam želodec. Duhovnik je krstil dvojčka z imeni Vasile in Jore. Magistratni uradnik je pa vprašal višjo oblast, ali naj vpiše enega ali dva otroka v krstni register.

Zrakoplovna tekma v Heliopolisu, nedaleč od Kaire, se je pričela v nedeljo in bo trajala cel ta teden. To je prva tekma zunaj Evrope. Tekme se je udeležilo 11 zrakoplovcev, med njimi Latham, in 1 zrakoplovka de Laroche. Darila znašajo skupaj 200.000 K. Kdor poleti najvišje, ali pa najdalje dobi 50.000.

V očini Sermoreg na Ogrskem so dobili soprogo paznika Kocsisa umorjeno. Imela je prerezan vrat. Umorila jo je lastna 16 letna hči Vilma v prepiru, ki je nastal radi skupnega ljubčka.

Eksplodizija v tovarni patron. — V tovarni Sellier & Bellot v Žižkovu na Češkem je nastala velika eksplozija, ki je celo čistilnico popolnoma podrla in pod razvalinami pokopala 62 letnega delavca Vaclava Novaka.

V Mugello pri Florenciji v Italiji je padel kamenit dež, ki je tekom par sekund pokril ceste, polja, in vinograde s kameni. Napravil je mnogo škode posebno na raznem drevju. Dež ni bil drugega kakor razdejan velik meteor.

Brezžični brzovav je rešil vse moštvo ladje Stentucky, ki se je imela potopiti pri rtu Hatterasu. Cel dan je brezžično brzovavila ograjena ladja na vse strani, povsod ob celi atlantski obali so čuli te klice in ladja »Alamo« je res zamogla še pravočasno rešiti vseh 46 mornarjev.

Za oškodovane ljudi o priliki zadnje povodnji. v Parizu so došli do sedaj od zunaj že trije milijoni frankov.

Človeška roka med množico. — Med množico, ki je šetala mimo cesar Viljemove-akademije v Berlinu, je padla kar naenkrat človeška roka. Seveda so koj nastale govorice, šepetalo se je o groznem zločinu, dokler niso prileteli dijaki-medicinci iz akademije in povedali, da je roka njihova last in da je le po nesreči padla skozi okno.

Peary-kontreadmiral. — Odkritelj severnega tečaja, Peary, je dobil od senata v Washingtonu naslov kontreadmirala. Do sedaj je bil komandeur.

Izposojeni luksus. — V vseh večjih mestih v Ameriki in na Anglešem imajo dame iz višjih krogov pri nakupovanju navado, da vzamejo to ali drugo stvar s sabo domov, češ, ako bo stvar možu ugajala, kupim, če ne vrnem drug dan. Še isti večer pa oblečejo dotično stvar za to ali ono prireditve in drug dan pošljejo nazaj, ker je ne rabijo več. Nekateri trgovci so prišli temu na sled, in so pridjali vsem takim predmetom velike vidne znamke, ki onemogočujejo uporabo. Drugi trgovci pa nadzorujejo take kupovalke s pomočjo ženskih detektivov.

(Dalje na četrti strani.)

Naznanilo.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu v ljudo naznaniti, da otvorim v četrtek 10. t. m.

v Gorici Via Scuole št. 6

modno trgovino za gospode in dame ter se tem potom za obilni obisk najtopleje priporočam. Ker izdelujem kravate in perilo sam, zamoren z najboljšim blagom najcenejše postreči.

Spoštovanjem

Engelbert Skušek
Ljubljana — Gorica.

Novo družabno življenje v Turčiji. — Na zadnji turški praznik Bairam so se prišle prvič poklonit visoke dame kalifu Mohamedu V. Do sedaj jim je bil vsak vstop prepovedan. Bile so soproge ministrov, in visokih dostojanstvenikov. Prišle so v evropskih toaletah, med katerimi je bilo mnogo napravljenih v pariških krojačnicah. Obraza niso imele zaprtega, ker po postavi mora priti žena k sultanu nepokrita. Govori se, da se je uvedla ta novotarija na turškem dvoru po inicijativi matere Ahmet paše, ki je Dunajčanka in po rojstvu avstrijska plemkinja.

Nezgodna potom ruskega dvornega vlaka. — Poseben vlak, v katerem sta se peljala finančni minister in državni preglednik, je povozil 10 km pred Carskim selom poročnika, ki je s svojo patroljo varoval črto. Vsled groznega mraza je preslišal bližajoči se vlak.

V Ašu, znanem industrijskem kraju na severnem Češkem, so se dogajale v tovarni Geipel & Klaus že več mesecev tatvine, ne da bi se moglo dobiti tatu. Ljudje, ki so prenočili v tovarni, so opazili dve noči uniformiranega tatu s sabljo, samokresom in laterno, kako je kradel. Aretirali so ga in spoznali v tatu v svoje veliko začudenje inšpektorja one družbe, ki je imel skrbeti, da so vse hiše zaprte in da ne pridejo tatovi.

Sedemkratni detomor. V Balaon Furedu na Ogrskem sta zadavila zakonska Roka, ki imata gostilno, vse svoje otroke — sedem po številu — koj po rojstvu, in jih zakopala na vrtu. Oče se je ustrelil. Mati je priznala zločin in res so dobili na vrtu sedem okostnjakov novorojenčkov.

Nečloveški oče. — 54 letni delavec Adamec na Dunaju je svojo ženo in otroke pretepaval, kadar je bil pijan, pijan je bil pa vedno. Svoji 12 letni hčerki je hotel glavo položiti na razbeženo ognjišče, ker se mu ni posrečilo, je pa položil njeno roko na ognjišče. Nečloveškega očeta so zaprli.

Župan v Hluboki, okraj Jesenice na Češkem, Anton Cenik, je bil v bližnjem gozdu umorjen. Zaprli so dva sumljiva elementa.

Zopet velike nesreče po rudnikih. — V Drakesboro (Kentuki, Amerika) je nastala v tamošnjem rudniku velika eksplozija. Do sedaj so dobili 35 mrtvecev in 20 težko ranjenih delavcev. — V Bartonville (Illinois, Amerika) stoje tamošnji rudniki v ognju. Vsi rudarji so se pravočasno rešili.

Proti zamudi v gledišču. — V Ameriki se je zelo vkoreninila navada priti prepozno k gledališkim predstavam. Prvega dejanja skoraj nobeden ne vidi. Občinski svet v Clevelandu v Ameriki je sklenil, da se bo kaznoval ne dotični, ki pride prepozno, pač pa glediščni ravnatelj, ki dovoljuje poznejši vstop, z občutno denarno globo. Tudi pri nas se bi moralo kaj v tem oziru vkreniti.

Postajo Dunan na Rumunskem je napadlo 25 s koli in samokresi oboroženih mož; zvezali so načelnika oropali postajno blagajno, prerezali telefonske in brzojavne žice in jo pobrisali.

Hrib se je udri vsled nalivov v Italiji blizu vasi San Bartolomeo in zasul tri hiše. Sedem oseb so še žive rešili iz podrtije, štiri osebe so bile pa pri tem ubite.

Angleška ekspedicija na južni tečaj. — Te dneve je šel član Scottove ekspedicije, Mears v Mandžurijo, kjer si ima nabaviti 20 konj in 25 psov, katere se bo vzelo sabo na južni tečaj. V Novi Zelandiji počaka Mears dohod ladje »Terra Nova«, na kateri se pripelje ekspedicija kapitana Scotta. Ta je šel sedaj na Norveško po par motornih sanij. V prvem tednu meseca avgusta zapusti ekspedicija London.

V Belskem v Šleziji je upepelil velik požar celo tkalnico tvrdke Blankstein & Rappaport. Škode je nad 400.000 K.

Istoličnik angleškega kralja. — V Londonu je umrl Rihard Hunter, ki je bil popolnoma podoben angleškemu kralju, tako se ga je večkrat zamenjalo za vladarjem. Tako so se v Parizu nastanili po sosednih sobah sami detektiv, ki so varovali dragoceno njegovo življenje, v nekem restavrantu je pa začela godba igrati angleško himno, ko je vstopil Hunter.

Vlak, ki vozi med Brightonom in Londonom, je skočil pri postaji Strats Nest iz tira, pri čemur je bilo ubitih 10 oseb, ranjenih pa dvajset.

V Jassy na Rumunskem je pogorel cel mestni del, Targul Cirkulni imenovan, kjer je stanovalo najubožnejše ljudstvo. 87 rodbin je brez strehe.

Zdravnik dr. Csillag se je ustrelil v Budimpešti. Vzrok: bolezen. Csillag je ustanovil soč. demokratično stranko na Ogrskem in bil 25 let njen predsednik. O priliki povodni l. 1878 je rešil 30 ljudem življenje.

Ne v Brazilijo! — Svari se pred izseljevanjem v Brazilijo. Leta 1908. je bila nastala tam velika gospodarska kriza, ki je pustila slabe posledice. V zakonodaji ni nobene garancije za eksistenco in bodočnost tujih delavcev. Razmere v državah Parana, Sao Paulo so žalostne. Mnogo tujih delavcev je odšlo domov. Zaslužki so majhni, podnebje tu tuintam jako nezdravo. Svari se torej resno vsakogar, kdor bi hotel v Brazilijo, naj tega ne stori!

Cook, slavni odkritelj severnega tečaja, kateri bi prav lahko pil bratovščino s kopniškim stotnikom, se je mudil v Heidelbergu v nekem zavodu, kjer se zdravijo pijanci. Francoski detektiv in reporterji so ga koj izvozili. Sedaj je Cook na Dunaju. Ali se ga bo zaprlo, ali ne, se sedaj še ne ve.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsestnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deleži (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Sprejme se več gospodov na stanovanje brez. Natančneje se izve v Riva Corno št. 10.

Gospodična išče službe kot varuhinja otrok bodisi dopoldne ali popoldne, oziroma tudi za cel dan. Govori samo nemško. — Naslov M. K. 300. Poste restante Gorica — glavni poštni urad.

Odda se meblirana soba s prostim vhom — z eno ali dvema posteljama — v I. nadstropju na Kornu št. 11.

Naravno čistilo za zobe Eustomaticus v prahu ali v ceveh

dr. Alfonza Milani ja.

je edina zmes naravnih snovij, ki ne škoduje zdravlju in je edino čistilo za zobe, ki daje pravo beloto.

Zdravniške in zobozdravniške avtoritete bodisi italijanske ali tuje pripoznavajo, da je to čistilo najbolje. Dobiva se v vseh glavnih prodajalnah.

Naznanilo.

Slav. občinstvu se uljudno naznanja, da je z 4. dnem tega meseca prešla **trgovina s porcelanom in steklom g. A. Fonzarja**

v Gorici v Raštelju

v slovenske roke. — Isto je prevzel

Josip Bregant,

koji se slav. občinstvu najuljudneje priporoča.

Žandarju ukradel je lump salamski par čevljev »OHO« tam na meji slovenski; žandar pa tatu ni nikdar več ujel, ker tat je v predobrih pač čevljih letel.

“**OHO**”

J. Medved, Gorica

Tekališče, Josipa Verdi št. 32.

Pozor!

Dobro vpeljana, 10 let obstoječa, manufakturna trgovina, ki nese letno **25.000 do 30.000 kron čistega dobička** — se proda s hišo vred. Dokazi na razpolago. —

Vprašanja na naše upravnistvo.

Dr. Ruggero Kürner,

kirurški zdravnik, bioši asistent na c. kr. kliniki geneologije in ostetrike v Gradcu.

Specialist za ženske bolezni.

Ordinira od 10.—11. predpoldne in od 3.—4. popoldne.

Tekališče Frana Josipa št. 6. (blizu lekarne Kürner).

Sans souci

najboljša tuzemska znamka napravljena po francoskem načinu.

Grand crémant, Carte d'Or, Asti spumante.

Gennaro Ossoinack — Reka odlikovana klet šampanjca. Ceniki na zahtevo gratis.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 73.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Nz občnem zboru dne 30. maja 1909. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejema od vsakogar.

Pozojila se dajejo zadružnikom na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1908. s 6%.

Stanje 31. dec. 1908: Zadružnikov 1904 z deleži v znesku 89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304.70. Posojila: 1.693.201.— — Rezervni zaklad: 90.230.05 — Vrednost hiš: 111.755.23.

Založili smo posebne vrste

blazinice za šampilke

znamka „IDEAL“

na kar opozarjamo slav. županstva, urade, trgovce itd. — Blazinica „Ideal“ se odlikuje posebno v tem, da se odtis koj posuši, prav nič ne zamaže in da se ga ne more izbrisati.

Pred uporabo te blazinice naj se očisti šampilko s **špiritom** ali pa z **mlačno zajfnico**. — Blazinica bodi vedno zaprta, da se ne zapraši in ne izsuši. Za to blazinico je uporabljati izključno le **barvilo »Ideal«**, katero imamo tudi v zalogi.

Blazinice pošljemo na željo tudi na poskušnjo. Cena z barvilom vred K 2.80. Sprejemajo se tudi naročila na šampilke.

Knjigarna A. Gabršček — Gorica.